Viering van de Kerstnacht

24 december 2025

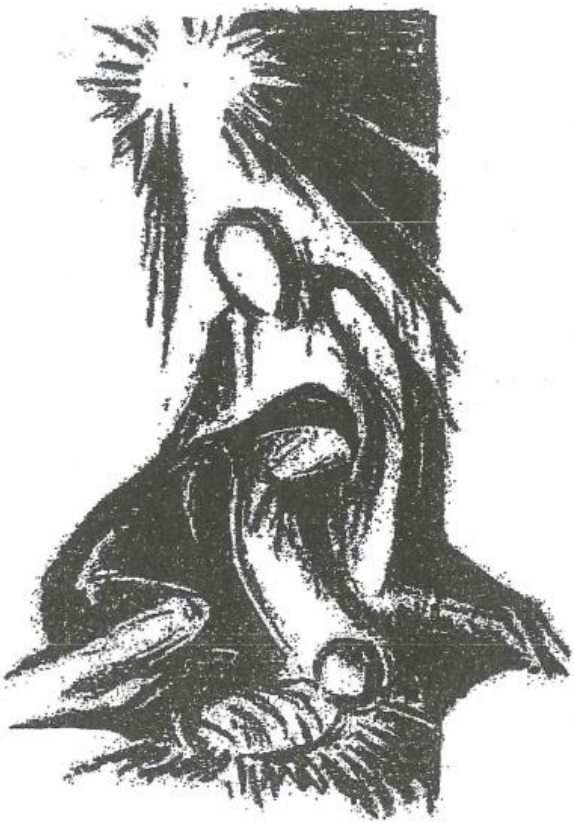

Martinidiensten

Vieringen voor student en Stadjer

Hartelijk welkom in deze viering van de Kerstnacht.

Met velen komen wij hier samen in deze mooie, oude kerk. Al vele eeuwen wordt hier het verhaal gehoord en gevierd, dat hoop geeft, dat een verlangen in ons wakker houdt naar vrede en goedheid onder de mensen. Ieder zal dat op zijn of haar eigen wijze invullen en beleven. Maar de inspiratiebron ligt bij het bericht dat ooit aan herders is gebracht: een kwetsbaar kind geboren in armzalige omstandigheden als teken van Gods nabijheid, als teken van een grote vrede. Dat wekte bij de herders hoop en verwachting. Vannacht worden we opnieuw uitgenodigd om in dat oude bericht nieuwe mogelijkheden van leven te ontdekken.

Deze dienst is voorbereid met Martin de Bruijn van de Werkgroep Martinidiensten van het GSp.
Het Oecumenisch Koor Martinidiensten zingt onder leiding van Ton Tromp.
Jan de Roos bespeelt het Martiniorgel.
Harmonie ’67 staat onder leiding van Jan Wijenberg.
Voorganger is Tiemo Meijlink.

VOORDAT DE VIERING BEGINT

Harmonie ’67 speelt “For the beauty of the earth” (een compositie van John Rutter, arrangement Luc Vertommen).

Als voorbereiding op de dienst zingen we enkele kerstliederen. Om te beginnen Lied 444, "Nu daagt het in het oosten" (tekst J. Riemens Sr., melodie M. Vulpius 1609).

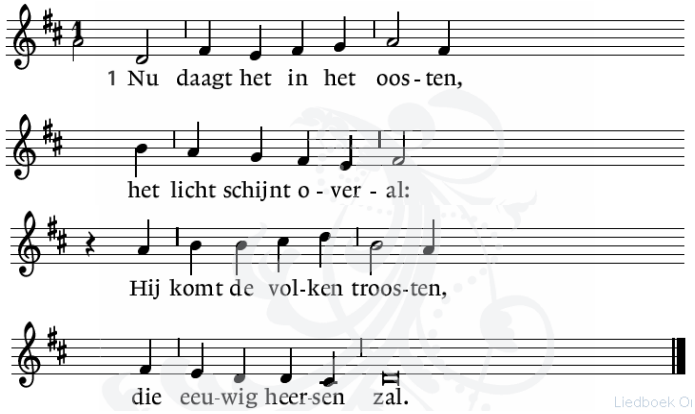

2 De duisternis gaat wijken
van de eeuwenlange nacht.
Een nieuwe dag gaat prijken
met ongekende pracht.

3 Zij, die gebonden zaten
in schaduw van de dood,
van God en mens verlaten
begroeten 't morgenrood.

4 De zonne, voor wier stralen
het nacht'lijk duister zwicht,
en die zal zegepralen,
is Christus, 't eeuwig licht!

5 Reeds daagt het in het oosten,
het licht schijnt overal:
Hij komt de volken troosten,
die eeuwig heersen zal.

Vervolgens "God rest you merry, gentlemen" (trad., Engeland, 18de eeuw).

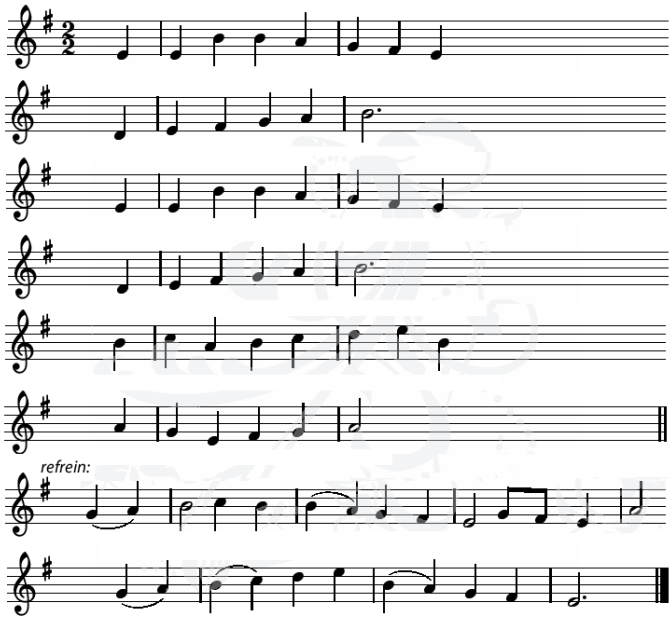

1 God rest you merry, gentlemen,
Let nothing you dismay,
For Jesus Christ, our Saviour,
Was born upon this day
To save us all from Satan's power
When we were gone astray.
O tidings of comfort and joy!

2 From God our heavenly Father
A blessed angel came,
And unto certain shepherds
Brought tidings of the same,

How that in Bethlehem was born
The Son of God by name.
O tidings of comfort and joy!

3 The shepherds at those tidings
Rejoicèd much in mind,
And left their flocks a-feeding
In tempest, storm and wind,
And went to Bethlehem straightway
This blessèd Babe to find:
O tidings of comfort and joy!

4 But when to Bethlehem they came,
Whereat this Infant lay,
They found him in a manger
Where oxen fed on hay;
His mother Mary, kneeling,
Unto the Lord did pray:
O tidings of comfort and joy!

5 Now to the Lord sing praises,
All you within this place,
And with true love and brotherhood
Each other now embrace.
This holy tide of Christmas
All others doth deface.
O tidings of comfort and joy!

En tenslotte Lied 486, "Midden in de winternacht" (tekst H. Prenen, melodie kerstlied uit Catalonië – 'Quand Jésus naquit à Noël').

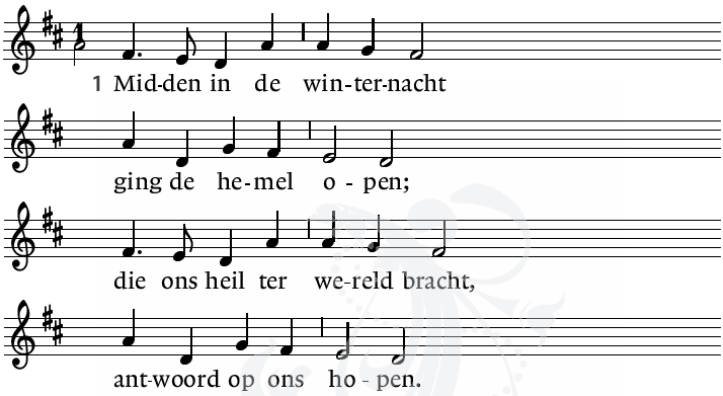

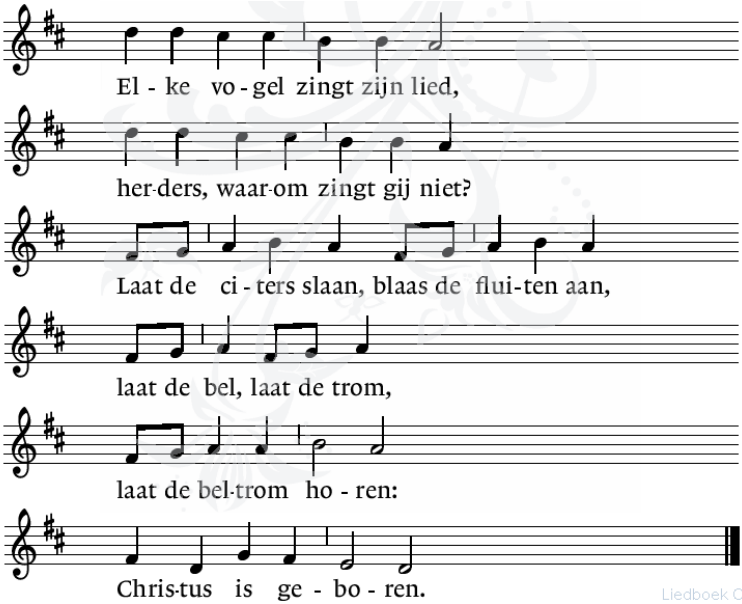

2 Vrede was het overal, wilde dieren kwamen
bij de schapen in de stal en zij speelden samen.
Elke vogel zingt zijn lied, herders waarom speelt gij niet?
Laat de citers slaan, blaast de fluiten aan,
laat de bel, laat de trom, laat de beltrom horen:
Christus is geboren!

3 Ondanks winter, sneeuw en ijs bloeien alle bomen,
want het aardse paradijs is vannacht gekomen.
Elke vogel zingt zijn lied, herders waarom danst gij niet?
Laat de citers slaan, blaast de fluiten aan,
laat de bel, laat de trom, laat de beltrom horen:
Christus is geboren!

4 Zie, reeds staat de morgenster stralend in het duister,
want de dag is niet meer ver, bode van de luister
die ons weldra op zal gaan; herders blaast uw fluiten aan,
laat de bel, bim-bam, laat de trom, rom-rom,
kere om, kere om, laat de beltrom horen:
Christus is geboren!

ORDE VAN DIENST

HET BEGIN VAN DE DIENST

Stilte

Harmonie '67 SPEELT "Adagio for harmony" (compositie Eric Demarsan).

BEGROETING en OPENINGSGEBED

Wij ZINGEN Lied 477, "Komt allen tezamen" (tekst/vertaling/bewerking C.B. Burger, G. Landman; melodie onzekere herkomst, 18de eeuw?).

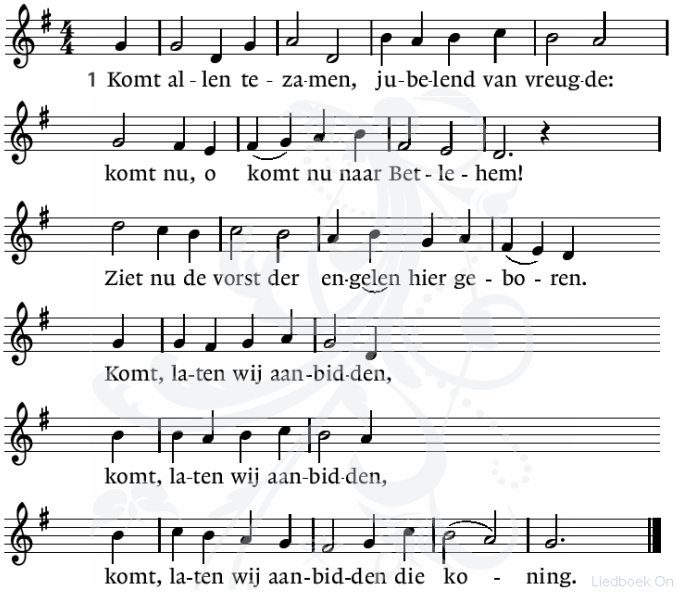

2 De hemelse eng'len riepen eens de herders
weg van de kudde naar 't schamel dak.
Spoeden ook wij ons met eerbied'ge schreden!
Komt, laten wij aanbidden, . . .

4 O Kind, ons geboren, liggend in de kribbe,
neem onze liefde in genade aan!
U, die ons liefhebt, U behoort ons harte!
Komt, laten wij aanbidden, . . .

KYRIE en GLORIA

Na het gesproken Kyriegebed zingen wij Lied 301F, “Heer, ontferm U” (melodie W. Vogel). Verdeling voorzang-allen als aangegeven.

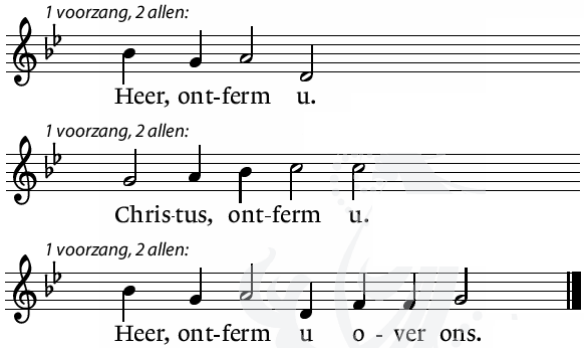

Als ‘Gloria-lied’ zingen wij, in navolging van de engelenzang in de Kerstnacht, Lied 487, “Eer zij God in onze dagen” (tekst W. Barnard, Franse volksliedmelodie).

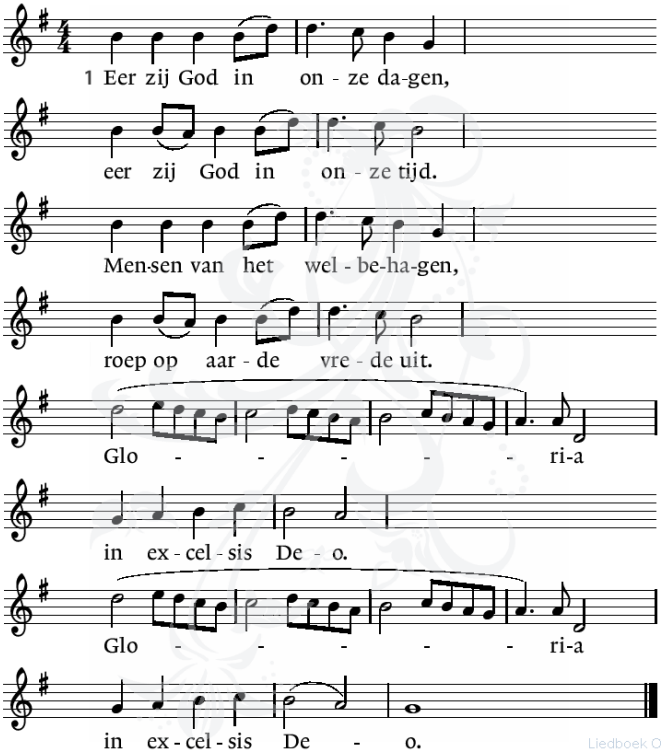

Liedboek.Onl

2 Eer zij God die onze Vader
en die onze Koning is.
Eer zij God die op de aarde
naar ons toe gekomen is.
Gloria in excelsis Deo . . .

3 Lam van God, Gij hebt gedragen
alle schuld tot elke prijs,
geef in onze levensdagen
peis en vreê kyrieleis.
Gloria in excelsis Deo . . .

DE DIENST VAN HET WOORD

GROET

Voorganger: De Eeuwige zal bij jullie zijn!
Allen: ZIJN GEEST ZAL JOU NABIJ ZIJN!

GEBED VOOR DE KERSTNACHT

EERSTE LEZING UIT DE BIJBEL Jesaja 9:1-6

Het volk dat in duisternis ronddoolt
ziet een schitterend licht.
Zij die in het donker wonen
worden door een helder licht beschenen.
2 U hebt het volk weer groot gemaakt,
diepe vreugde gaf U het,
blijdschap als de vreugde bij de oogst,
zij jubelen als bij het verdelen van de buit.
3 Het juk dat op hen drukte,
de stok op hun schouder, de staf van de drijver,
U hebt ze verbrijzeld, zoals Midjan destijds.
4 Iedere laars die dreunend stampte
en elke mantel die doordrenkt is van bloed,
ze worden verbrand,
ze vallen ten prooi aan het vuur.
5 Een kind is ons geboren,
een zoon is ons gegeven;
de heerschappij rust op zijn schouders.
Deze namen zal hij dragen: Wonderbare raadsman,
Sterke God, Eeuwige vader, Vredevorst.
6 Groot is de heerschappij en zonder einde de vrede
voor de troon van David en voor zijn koninkrijk;
ze zijn gegrondvest op recht en gerechtigheid
en staan vast voor altijd en eeuwig.
De HEER van de hemelse machten
brengt dit in zijn vurige liefde tot stand.

We ZINGEN nu “Heden zult gij zijn glorie aanschouwen” (tekst H. Oosterhuis; muziek G.J. Niemeijer) uit Zingend Geloven 3:4. Verdeling voorzang-allen als aangegeven.

Voorzang: Heden zult gij zijn glorie aanschouwen
hier is uw God.

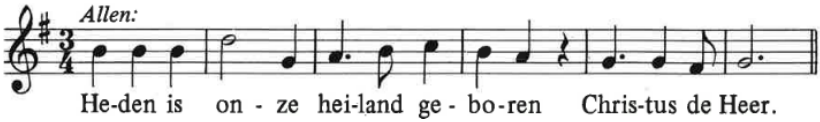

Voorzang: God heeft gesproken: Gij zijt mijn zoon,
Ik heb u heden voortgebracht,
koning zijt gij op de dag van uw geboorte.

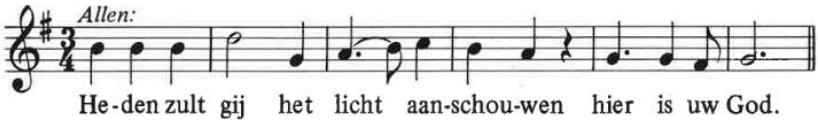

Voorzang: Heden is onze heiland geboren, Christus de Heer.
Licht van licht, uit de mensen genomen,
kind ons geboren, zoon ons gegeven.
Hij zal genoemd worden: vrede op aarde.
Vrede op aarde voor alle mensen, ere zij God.
Allen: HEDEN IS ONZE HEILAND GEBOREN
CHRISTUS DE HEER.

Voorzang: Zoals de zeebodem bedekt is met water
zo zal de aarde met vrede bedekt zijn.
Dit is de dag die de Heer heeft gemaakt.
Wij verkondigen u vol vreugde:
hier is uw God.
Allen: HEDEN IS ONZE HEILAND GEBOREN
CHRISTUS DE HEER.

TWEEDE LEZING UIT DE BIJBEL Lucas 2:1-20

Tijdens het lezen van het evangelie worden de klokken van de Martinitoren geluid om aan stad en ommeland te doen horen de goede boodschap van het Kerstevangelie. Ook worden alle lichten in de kerk nu ontstoken.

In die tijd kondigde keizer Augustus een decreet af dat alle inwoners van het rijk zich moesten laten inschrijven. 2 Deze eerste volkstelling vond plaats tijdens het bewind van Quirinius over Syrië. 3 Iedereen ging op weg om zich te laten inschrijven, ieder naar de plaats waar hij vandaan kwam. 4-5 Ook Jozef ging op weg om zich te laten inschrijven. Samen met Maria, zijn aanstaande vrouw, die zwanger was, reisde hij van de stad Nazaret in Galilea naar Judea, naar de stad van David die Betlehem heet, aangezien hij van David afstamde. 6 Terwijl ze daar waren, brak de dag van haar bevalling aan, 7 en ze bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Ze wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het gastenverblijf.
8 Niet ver daarvandaan brachten herders de nacht door in het veld, ze hielden de wacht bij hun kudde. 9 Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door de stralende luister van de Heer, zodat ze hevig schrokken. 10 De engel zei tegen hen: 'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen dat grote vreugde betekent voor heel het volk: 11 vandaag is in de stad van David jullie redder geboren. Hij is de messias, de Heer. 12 Dit zal voor jullie het teken zijn: jullie zullen een pasgeboren kind vinden dat in doeken gewikkeld in een voederbak ligt.' 13 En plotseling voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God prees met de woorden:

> 14 'Eer aan God in de hoogste hemel
> en vrede op aarde voor de mensen die Hij liefheeft.'

15 Toen de engelen waren teruggegaan naar de hemel, zeiden de herders tegen elkaar: 'Laten we naar Betlehem gaan om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons bekend heeft gemaakt.' 16 Ze gingen meteen op weg, en troffen Maria aan en Jozef en het kind dat in de voederbak lag. 17 Toen ze het zagen, vertelden ze wat hun over het kind was gezegd. 18 Allen die het hoorden stonden verbaasd over wat de herders tegen hen zeiden, 19 maar Maria bewaarde al deze woorden in haar hart en bleef erover nadenken. 20 De herders gingen terug, terwijl ze God loofden en prezen om alles wat ze gehoord en gezien hadden, precies zoals het hun was gezegd.

Wij ZINGEN staande Lied 527, "Uit uw hemel zonder grenzen" (tekst H. Oosterhuis, melodie J. Geraedts).

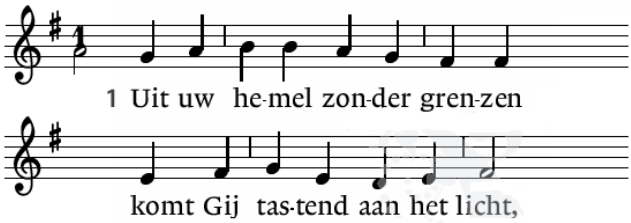

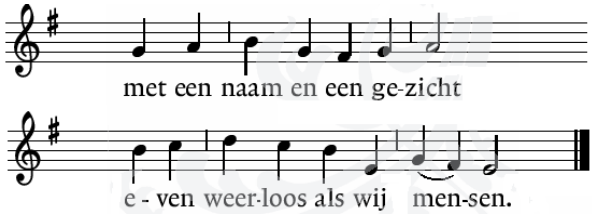

2 Als een kind zijt Gij gekomen
als een schaduw die verblindt
onnaspeurbaar als de wind
die voorbijgaat in de bomen.

3 Als een vuur zijt Gij verschenen
als een ster gaat Gij ons voor
in den vreemde wijst uw spoor
in de dood zijt Gij verdwenen.

4 Als een bron zijt Gij begraven
als een mens in de woestijn.
Zal er ooit een ander zijn
ooit nog vrede hier op aarde?

5 Als een woord zijt Gij gegeven
als een nacht van hoop en vrees
als een pijn die ons geneest
als een nieuw begin van leven.

OVERWEGING

Harmonie '67 SPEELT "Let my love be heard", een compositie van Jake Runestad. De tekst van de hymne, die bewerkt is voor harmonieorkest, is van oorsprong een poëtisch gebed van de hand van de Engelse dichter Alfred Noyes (1880-1958).

Angels, where you soar
up to God's own light
take my own lost bird
on your hearts tonight;
and as grief once more
mounts to heaven and sings,
let my love be heard
whispering in your wings.

Wij ZINGEN Lied 473, "Er is een roos ontloken" (tekst J. Wit, vrij naar 'Es ist ein Ros entsprungen'; melodie 16de eeuw / Michaël Praetorius 1609).

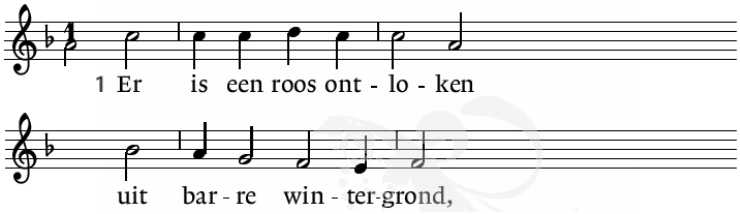

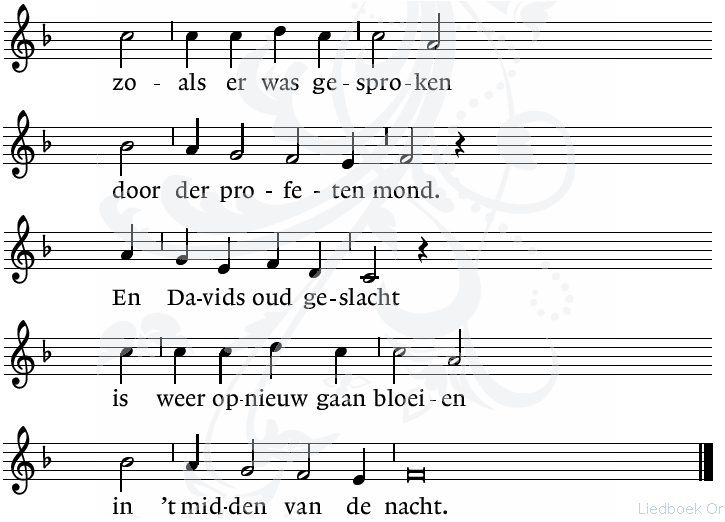

2 Die roos van ons verlangen,
dat uitverkoren zaad,
is door een maagd ontvangen
uit Gods verborgen raad.
Maria was bereid,
toen Gabriël haar groette
in 't midden van de tijd.

3 Die bloem van Gods behagen
heeft, naar Jesaja sprak,
de winterkou verdragen
als allerdorste tak.
O roos als bloed zo rood,
God komt zijn volk bezoeken
in 't midden van de dood.

DE DIENST VAN GAVEN EN GEBEDEN

COLLECTE
De bestemming van de diaconale collecte wordt toegelicht door Martin de Bruijn van de Werkgroep Diaconaat.

Tijdens de collecte zingt het koor twee Kerstliederen:
Eerst de 'Coventry Carol' (tekst anon., 15de eeuw, vert. L.M. van Noppen; melodie Engeland, 1591).

Lully, lulla, thou little tiny child,
By by, lully lullay.

O sisters too,
How may we do
For to preserve this day
This poor youngling,
For whom we do sing,
By by, lully lullay?

Herod, the king,
In his raging,
Chargèd he hath this day
His men of might,
In his own sight,
All young children to slay.

That woe is me,
Poor child for thee!
And ever mourn and say[1)]
For thy parting
Neither say nor sing
By by, lully lullay!

Lully, lulla, thou little tiny child,
By by, lully lullay.

Suja, suja, mijn kleine lieveling,
suja, suja, slaap zacht.

O zusters, wat
kan ik doen opdat
vandaag niet wordt geslacht
deez' lieveling,
voor wie ik zing
"Suja, suja, slaap zacht"?

Herodes, vorst,
geeft, woest van trots,
zijn strijders heden macht
over de klei-
ne kind'ren: hij
wil ze zien omgebracht.

Arm kind, mijn hart
is zwaar van smart!
Ik zucht en uit mijn klacht:
jij komt niet weer.
Nooit zing ik meer
"Suja, suja, slaap zacht"!

Suja, suja, mijn kleine lieveling,
suja, suja, slaap zacht.

[1)] sigh

En vervolgens "Rise up, shepherd, and follow" (American Spiritual, arr. Malcolm Archer, geb. 1952).

There's a star in the east on Christmas morn. Rise up, shepherd and follow.
It will lead to the place where the Saviour's born. Rise up, shepherd, and follow.
Leave your sheep and leave your lambs. Rise up, shepherd and follow.
Leave your ewes and leave your rams. Rise up, shepherd, and follow.
Follow, follow, rise up shepherd, and follow.
Follow the star of Bethlehem, rise up, shepherd, and follow.

If you take good heed of the angel's words, Rise up, shepherd and follow,
You'll forget your flock, you'll forget your herds. Rise up, shepherd, and follow.
Leave your sheep . . .

DANKGEBED EN VOORBEDEN

iedere voorbede eindigt met de woorden “Zo bidden wij U”, waarop wij zingend antwoorden met Lied 368C, “Doe lichten over ons uw aangezicht” (melodie W. Kloppenburg):

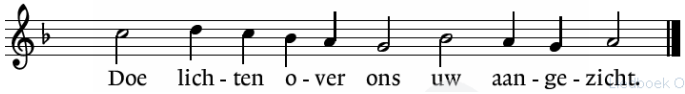

De gebeden worden afgesloten met het gezamenlijk gebeden Onze Vader:

Allen: Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw Naam worde geheiligd.
Uw Koninkrijk kome.
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht
en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.

SLOTWOORD en ZEGEN

Voorganger: De Eeuwige zegene u en Hij behoede u.
De Eeuwige doe zijn aangezicht over u lichten
en zij u genadig.
De Eeuwige verheffe zijn aangezicht over u
en geve u vrede.

Allen: AMEN.

Als SLOTLIED zingen wij staande Lied 481, “Hoor de eng’len zingen d’eer” (tekst C. Wesley, vertaling. W. Barnard; melodie F. Mendelssohn-Bartholdy).

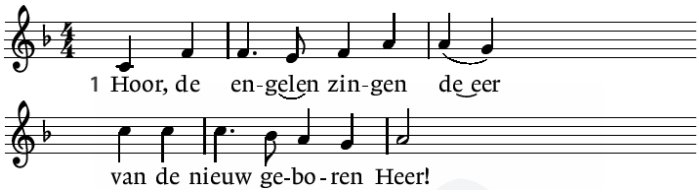

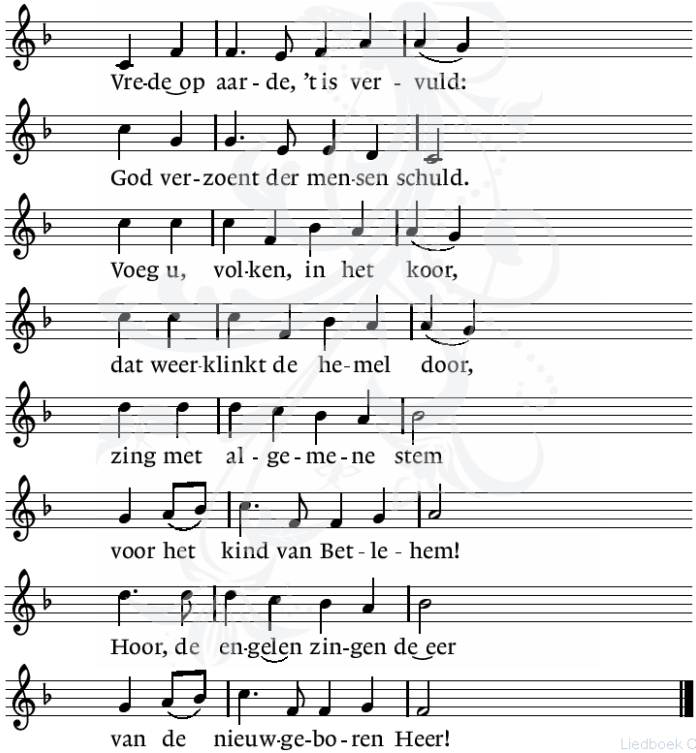

2 Hij, die heerst op 's hemels troon,
Here Christus, Vaders Zoon,
wordt geboren uit een maagd
op de tijd die God behaagt.
Zonne der gerechtigheid,
woord dat vlees geworden zijt,
tussen alle mensen in
in het menselijk gezin.
Hoor, de eng'len zingen de eer
van de nieuw geboren Heer!

3 Lof aan U die eeuwig leeft
en op aarde vrede geeft,
Gij die ons geworden zijt
taal en teken in de tijd,
al uw glorie legt Gij af
ons tot redding uit het graf,
dat wij ongerept en rein
nieuwgeboren zouden zijn.
Hoor, de eng'len zingen de eer
van de nieuw geboren Heer!

Harmonie '67 SPEELT "Adventum" ("O Come, O Come Emmanuel" and "Ukrainian Bell Carol"), arrangement Jared Barnes.

Bij de uitgang van de kerk vragen we jullie een bijdrage om de viering van onze diensten in deze kerk mogelijk te maken.

Namens de Stuurgroep Martinidiensten en het GSp - Studentenplatform voor Levensbeschouwing wensen wij u Gezegende Kerstdagen.

Mededelingen - vanuit de Martinidiensten

zondag 4 januari, 11.30 uur de ochtenddienst: Arlette Toornstra

Geven per bank of giro

De diaconale collecte van vanavond was bestemd voor de Voedselbank Kinderen. Giften kunt u overmaken op NL27RABO 0136784798 t.n.v. Stichting GSp, inzake Diaconale collecte o.v.v. het doel. Op dit zelfde nummer kunt u ook uw bijdrage storten voor het behoud van de Martinidiensten. Wie het overige werk van het GSp wil steunen kan zijn/haar bijdrage storten op NL02 INGB 0003870284 t.n.v. Stichting GSp, Groningen. Desgewenst kunt u gebruik maken van onderstaande QR-codes (graag een algemene QR-code scanner gebruiken):

diaconale collecte kerstnacht 2025

Instandhouding Martinidiensten

Contact en informatie

Contactgegevens Martinidiensten

Voor alle informatie rondom onze vieringen in de Martinikerk kun je terecht op www.martinidiensten.nl. Mocht je een vraag hebben, mail ons dan via info@martinidiensten.nl.

Adresgegevens GSp

Voor alle info over het: www.gspweb.nl E-mail: info@gspweb.nl
Postadres: Kraneweg 33, 9718 JE Groningen; tel. 050 - 312 99 26